

GLAS GORENJJSKE

Izbojevale so si enakopravnost

Tudi letos bomo praznovali 8. marec — praznik borbenih žena. Dolga leta je trajala borba žena za priznanje njihove enakopravnosti. Naša žena je pričela s tem bojem že zdavnaj pred drugo svetovno vojno, sodelovala je v številnih strajkih proti takratnim izkorisčevalcem delavskega razreda, ki so zlasti zapostavljali ženo. Pravi boj za enakopravnost pa je začel v ljudski revoluciji, kjer so naše žene postale prave junakinje. Nič koliko je osialo dokumentov dobe, ki priovedejo o brezmejni pozitivnosti naših žena v boju, o njihovih žrtvah in o njihovih junasťih, s katerimi so date ene zdodovini poseben pečat.

Kot rdeča nit pa se delo na predbnih žen vleče tudi vsa povojna leta. Pri obnovi, pri gradnji novih objektov naše industrije, pri ustvarjanju materialnih dobrin in ne nazadnje tudi kot važen činitelj v družbenem upravljanju. Povsed najdemo naše žene, ki so si enakopravnost končno le priborile.

Ob tej priliki pa ne smemo prezreti dejstva, da je tudi pri naših ženih okostenih in nazadnjih predstavnikov, ki ženi nočejo priznati tistih pravic, ki so si jih z dolgoletno borbo priborile. Tudi žene same se še tako dovoljujejo uveljavile v našem javnem življenju. Se vse premalo je žena v naših organi družbenega upravljanja in v organizacijah ljudske oblasti. Vse preteč je primerov, da so prišle žene v te organe na umeščanje in s takimi slabostmi bomo morali prej ali slej prenehati. Pričeti bomo morali že le upoštevati prav v vseh vseh družbenega življenja in dozajanja pri nas. Vse to je odraz premajhne politične delavnosti med ženami in nejasnega poimovanja njene družbeno vloge.

O tem naj bi spregovorile žene ob svojem borbenem prazniku, vsi tisti pa, ki jim še vedno delajo krivico, pa naj bi o tem na 8. marec dobro premisili.

Naše žene, ki so zaposlene, v te organe na umeščanje in s takimi slabostmi bomo morali prej ali slej prenehati. Pričeti bomo morali že le upoštevati prav v vseh vseh družbenega življenja in dozajanja pri nas. Vse to je odraz premajhne politične delavnosti med ženami in nejasnega poimovanja njene družbeno vloge.

Naše žene, ki so zaposlene,

S SEJE OLO V RADOVLJICI

3.000 m³ lesa za gradnjo stanovanjskih hiš

Radovljica, 4. marca. Danes direktorjev »Kamnoleta« v Radovljici, so odborniki oba zabora Okrajnega ljudskega odbora Radovljica Razen sklepanja o imenovanju

Pomagajmo poplavljencem

Naši javnosti je znana nesreča, ki je doletela prebivalstvo Srbije. Velika Morava je podrla nasipe in preplavila polja in vasi. Tako je veliko število ljudi ostalo brez strehe in oblike. Škoda je ogromna in jo bo le težko popraviti. Sirov po naštrom domovini je v teku akcija za pomagajmo poplavljencem v Srbiji. Glavni odbor Rdečega križa Slovenije je poslal vsem okrajnim in mestnim odborom RK poziv, da organizirajo čimprejšnje zbiranje prispevkov za pomoč poplavljencem in na ta način skušajo omiliti nesrečo, ki je zadevala srbsko republiko Srbijo.

Okrajni odbor RK v Kranju je sodeloval v zbiranjem OO SZDL, že vrbelj s nabiranjem prispevkov za pomoč poplavljencem v naših podjetjih, ustanovah, trgovinah, kmetijskih zadrugah itd. Po vsej Sloveniji je zbiranje prispevkov načelo na veliko razumevanje in prepričani smo, da bodo tudi naša podjetja na Gorenjskem razumela težko nevede v Srbiji in prispečila s prispevki na pomoč.

Tarifnega pravilnika ne moremo sestaviti

z ozkimi, osebnimi merili

S posvetovanja v tržiški Bombažni predilnici in tkalnici

V našem listu smo že dovolj renjsko tov. Zlatnar razložil na široko pisali o novih tarifnih pravilnikih, o plačnem sistemu itd. Vprašanja, ki so se nujno morala pojavit, smo obravnavali načelno, prav tako pa smo objavljali izkušnje posameznih delovnih kolektivov,

funkcionarjem podjetja namen novih tarifnih pravilnikov in cilj, ki ga zasleduje nov plačni sistem. Iz njegovih besed povzemamo nekaj nevezanih misel:

Nova plačna politika je nastala kot plod trenutnega preudarka in je nujno potrebna, če želimo zvišati proizvodnjo ter bolje organizirati delovni proces. Prav zaradi tega nismo mogoce pri tem prav nič garantirati. Drži, da po vojni na ta način plač še nismo dobili. Sedaj način je nekaj novega in podobno je, da smo bili nanj vse premalo pripravljeni. Sistem plač smo doslej reševali z uredbami, zategadelj nas je morda nova tarifna politika res presenetila. Danes sestavljajo tarifne pravilnike podjetja samostojno in le od njih je odvisno, kako bodo sestavljeni. Čim boljša bo priprava tem boljši bodo. Ob tem delu pa je prav tako treba enkrat dokončno razčistiti odnos delavca do dela. Temu v pomoč pa bodo bila huda kri med člani kolektiva.

Tak primer se je pripetil tudi v Bombažni predilnici in tkalnici v Tržiču. Komisija, ki je sestavljala tarifni pravilnik, je gledala le na posamezne tarifne postavke, preko njih pa ni videla. Zaradi tega tudi ni znala delovnemu kolektivu pojasnjevati namena novega plačnega sistema. Razumljivo je, da je to povzročilo negotovanje med delavci, ki niso vedeli zakaj gre.

Zaradi tega je bilo v sredo popoldne v BPT posvetovanje o odgovornih funkcionarjev OLO izdali zastop. Ljudje bodo lahko zaslužili več, vendar bodo moralni svoje sile ki jih vlagajo.

jo v delo, bolj osredotočiti Norme pa bodo najbolj pravilno merilo za nagrajevanje. Nove tarifni pravilniki pustijo kot v Tržiču. To pa bi bilo nevzakom odprtva vrata, da s povečano storilnostjo dvigne svojo plačo.

Največ razburjanja je bilo zaradi razponov med plačami. Ce želimo našo proizvodnjo dvigniti, je nujno, da poskrbeli bolje organizacijo dela, ki ji doslej nismo posvečali ravno preveč pozornosti. Za to organizacijo je nujno treba odgovorne ljudi stimulirati in to novi plačni sistem tudi predvideti. Danes je naša največja rezerva v organizaciji dela in to moramo zanje poskrbeti. To od nas zahteva napredek proizvodnje. Uravnivoško gibanje nima prav nič skupnega z naprednimi stremljenji, še manj pa s socialističnimi. Po novem tarifnem pravilniku v BPT nihče ne bo imel manjše plače, naloga komisije pa je, da vsa delovna mesta pravijočno oceni in jih stimulira.

In končno še odgovor na vprašanje, zakaj je potrebna posebna komisija, ki na OLO vsklaja tarifne pravilnike. Komisija je potrebna zato, ker je nujno, da v sorodnih ali enakih podjetjih te pravilnike vskladi, da ni previelikih razlik med posameznimi enakimi delovnimi mesti itd. Ce tega ne

vse tisto, kar na delavca pri delu pozitivno vpliva, moramo stimulirati z dinarjem. Nujno pa je, da pri tem poudarjam, da prav nobenega dinarja ne bomo

odgovorni za zastop. Ljudje bodo lahko zaslužili več, vendar bodo moralni svoje sile ki jih vlagajo.

PRED BORBENIM PRAZNIKOM NAŠIH ŽENA

Delo žena je tiho, a bogato

Žene bodo morale bolj poseči v družbeno življenje

Zanimalo nas je, kako delajo imajo tolko drobnega dela tu naše žene, s kakšnimi skrbmi di doma, da je zelo težko njeni vprašanji se bavijo in kakšno sodelovanje tudi v javnem je njihovo sodelovanje v sti. Čas jim malokaj dopušča, javnem življenju. Obrnili smo se na predstavnice Društva ženske na Kranju, ki so nam povedale mnogo zanimivih stvari.

Naše žene, ki so zaposlene,

kranjski občini, kjer so našle polno razumevanja in bodo menze v nekaj tednih pričele z delom.

Društvo žena je na pobudo svojih članic ustanovilo v Kranju Gospodinski biro z namenom, da bi razbremenilo naše delovne žene pri njihovem vsakdanjem domaćem delu.

Biro je dobro zastavil, vendar je vprašanje, če si vse žene lahko privočijo njegovo pomoč. Ustanova, kot je Gospodinski biro, bi moral biti subvenčionirana, ker le na ta način bo lahko posredovanje pomoči našim delovnim ženam lahko uspešno. Da potrdimo svoje mnenje, naj povemo, da naše žene v proizvodnji, pa naj delajo podnevi ali ponoči, marsikaj nimajo denarja, da bi si privočile pomoč v gospodinjstvu. Te pomoči so v prvi vrsti deležne žene, ki jim je dopuščajo finančna sredstva, pa celo tiste, ki niso v delovnem razmerju. Ce bomo hoteli, da bi bilo res nudil pomoč tudi tistim ženam, ki je zaradi materialnega položaja ne morejo sprejeti, potem bomo morali najti nek izhod, da bodo uslužbe tako poceni, da se jih bo lahko poslužila prav vsaka delovna žena. Na ta način bomo naše žene občutno razbremenili in tedaj bomo od njih tudi tolko laže pričakovali sodelovanja in udejstvovanja v javnem življenju.

Posebno skrb bo društvo žena posvetilo tudi širšemu izobraževanju delovnih žen. Z različnimi predavanji, ki bodo v okviru društva, bodo predavatelji skrbli za kulturni dvig žena. Društvo je že navezalo stike tudi z ostalimi organizacijami, zlasti z Društvom prijateljev mladine in Svobodami, kjer bodo žene naše široko področje za svoje družbeno izživljanje. Seveda pa bo nujno potrebno, da naše žene kot rečeno, razbremenimo drobnega domaćega dela in jim na ta način damo prilike, da zažive tudi v javnem življenju.

Razmah proizvodnje

V začetku leta smo v našem listu že poročali, da je Kovinsko in elektromehanično podjetje »KEM« iz Lesc, izdelalo prototip avtomata za reguliranje plina — uporabnega skoraj v vseh industrijskih panogah. Eden teh avtomatov že uspešno deluje v Zelezarni na Jesenicah.

Ze februarja pa je podjetje pripravilo vse potrebno za sejni sej, ki je izdelalo 72 avtomata — regulatorjev, katere je naročila Cinkarna v Celju. Da bi skrbili dokončno pogodbo, morajo predložiti Cinkarni še vso ustrezajočo tehnično dokumentacijo, ki bo te dni izgotovljena.

Naši javnosti je znana nesreča, ki je doletela prebivalstvo Srbije. Velika Morava je podrla nasipe in preplavila polja in vasi. Tako je veliko število ljudi ostalo brez strehe in oblike. Škoda je ogromna in jo bo le težko popraviti. Sirov po naštrom domovini je v teku akcija za pomagajmo poplavljencem v Srbiji. Glavni odbor Rdečega križa Slovenije je poslal vsem okrajnim in mestnim odborom RK poziv, da organizirajo čimprejšnje zbiranje prispevkov za pomoč poplavljencem in na ta način skušajo omiliti nesrečo, ki je zadevala srbsko republiko Srbijo.

Okrajni odbor RK v Kranju je sodeloval v zbiranjem OO SZDL, že vrbelj s nabiranjem prispevkov za pomoč poplavljencem v naših podjetjih, ustanovah, trgovinah, kmetijskih zadrugah itd. Po vsej Sloveniji je zbiranje prispevkov načelo na veliko razumevanje in prepričani smo, da bodo tudi naša podjetja na Gorenjskem razumela težko nevede v Srbiji in prispečila s prispevki na pomoč.

Ja vsebine

- ODGOVARJAMO!
- Posarje, kamen spotike
- OCENA: SLABO
- Casi se spreminja
- Vzgorni pomenki
- POT PRESERNOVEGA GLEDALIŠČA
- Obiskal sem Janeza Polda
- KRIK IZ NOCI

Majhna udeležba na sejah delavskega sveta

Z občnega zbora sindikalne podružnice v »Iskri«

Pretekli teden je bila v dvorani tovarne »Iskra« redna letna konferenca sindikalne organizacije, kateri je prisostvovalo 188 delegatov. Konferenci so prisostvovali tudi Vinko Hafner, predsednik LOMO Kranj, Martin Košir, sekretar ZK kranjske komune, Jaka Kvas, član KO ZSS in drugi.

Ce na kratko povzamemo nejih proizvodov pa je porok za kaj misli iz poročil in razprave lahko trdim, da je sindikalna organizacija tov. »Iskra« v preteklem letu uspešno reševala razna gospodarska, kulturna in družbeni problemi. Letošnji družbeni plan niso dolični, ker je izdelan na osnovi lanskoletnih zmogljivosti. Zal stroji niso več v na druga vprašanja ter najboljšem stanju in jih je preprosto razvoju delavskega cej zaslužilo pokoj.

Delavski svet se je skupaj z upravnim odborom trdil, da bi bili gospodarski uspehi večji in da bi prislo delavsko upravljanje v podjetju vendarle na zeleno vejo. Toda, kot so to povečali na razpravi poudarjali, se delavsko upravljanje v tovarni še ni razvilo do take mere, kot bi bilo začeleno. To potrjuje tudi udeležba na sejah delavskega sveta, katerih se je v preteklem letu udeleževalo povprečno le 60% članov.

V letošnjem letu pa so največ pozornosti posvetili razpravam o novem plačnem sistemu. O novih načilih sistema nagrajevanja, ki ga bomo letos uveljavili, je kolektivu še marsikaj nejasno. Kaže, da sindikalna organizacija in ostali organi v podjetju včasih le preveč popuste ter se tako dogaja, da vsak sebi krije »socialistična načela«, premalo pa pojasnjuje bistvo problema, ki je zavrnovan na čimvečji delovni storilnosti.

Lahko trdim, da so na občnem zboru temeljito obdelali tovarniške probleme tako, da bo imel moč izvoljeni odbor dosti do zelo korisna; zato ne bi dela, če bo hotel vskladiti vse smela iskati trgovina pri tem nakazane probleme.

Seznam nagrad še vedno ni zaključen

Naše uredništvo še vedno nadaljuje z zbiranjem nagrad za naše naročnike, ki bodo sodelovali v velikem nagradnem žrebu. Seveda je pogoj za udeležbo — kot smo že v prejšnjih številkah objavili — plačana naročnina za letošnje leto.

Končen seznam nagrad bomo objavili v eni izmed naslednjih številk, zato bralce opozarjam, da redno zasledujez naša poročila o nagradah in o velikem nagradnem žrebu. Za danes zaradi pomanjkanje prostora objavljamo smo tele nagrade: trgovsko podjetje »Preskrba« v Tržiču je darovalo za naše naročnike tri metre volnenega blaga za žensko obleko, tovarna usnja »Runec« iz Tržiča usnje za usnjen moški površnik, soboslikar in pleskar Alojz Jakšič iz Stražišča pri Kranju. Smarjetna gora 9 pa je obljublji, da bo srečemu izzbrane prepleskal sobo.

Toliko o nagradah za danes. Cenjene naročnike opozarjam, da je nepreklicno zadnji rok za vplačilo naročnine 7. marec, ker drugače uprava našega lista nikakor ne bo zmebla pravočasno sestaviti imenika naročnikov z vplačano naročnino za žrebanje. Torej počite z vplačilom, samo še nekaj dan imate čas!

POMILOSTITEV

Na Kitajskem so izpustili zaporov ameriškega študenta Pearsona v učiteljico Ricket, ki sta bila zaprta tri in pol leta zaradi vohunstva. Oba pomilovana obsojenca sta že prispevali iz Pekinga v Hongkong, od koder bosta nadaljevala pot domov.

ZMAGA KONSERVATIVCEV

Na japonskih parlamentarnih volitvah je zmagal demokratska stranka, ki je dobila 185 mandatov, liberalci 112, levi socialisti 89, desni socialisti 67, Kmečka stranka 4, KP 2 itd. Japonski politični krogi so bolj presenečeni nad uspehom socialistov kot pa nad zmago ene konzervativne stranke nad drugo. Novo vlado bodo sestavljali samo demokrati.

MOSKVA PROTESTIRA

Moskovski radio je sporočil, da je sovjetsko zunanje ministrstvo izročilo britanskemu veleposlaniku v Moskvi posebno noto o nezdružljivosti ratifikacije pariških sporazumov z anglo-sovjetskim paktom.

KONFERENCA V ANKARI

Pretekli ponedeljek je pričela s svojim delom konferenca treh zunanjih ministrov Balkanskega sporazuma. Ministri za zunanje zadeve so na konferenci razložili politično aktivnost svojih vlad od blejskega sporazuma dalje. Prav tako so izvili podkonsenso, ki bo sestavila dokončno besedilo statuta Balkanske posvetovalne skupščine.

ODHOD ANGLEZEV

IZ SUEZA

Konec marca se bodo angleške čete umaknile z južnega dela Sueškega področja. Egiptovskim oblastem so že izročile več pristaniških in prekopnih naprav. S področja okoli Sueza se bodo angleške čete v celoti umaknile konec mesece.

STRASNE POPLAVE

Australijo so zajele katastrofalne poplave. Večina mest v Novem Južnem Walesu so ostala brez toka, plina in vode. Pričele so razsajati razne bolezni. Izvidnik, ki so z letali krožili nad pribadetimi kraji, poročajo, da so prizori nesreče precej podobni prizorom po eksploziji atomske bombe. Stroški žrtv bo lahko ugotoviti šele čez nekaj tednov.

RESEN INCIDENT

V torki zvečer je močna četa Izraelcev vdrla na ozemlje Egipta in razstrelila rezervoar za vodo, iz katerega so oskrbovali vojaško taborsko ob Gaziju. Boj je trajal tri ure, ubit je bil egiptovski častnik, 30 vojakov pa je bilo ranjenih. Egiptovska delegacija v OZN je zahtevala nujno sklicanje Varnostnega sveta, pozneje pa je to svojo zahtevo preklicala.

ODGOVARJAMO! Za samostojnost v zunanji trgovini

Na javnosti se še dobro spominja arretacije in obsodbe vojnega zločinca Alojza Perneta spomladi preteklega leta. Tedaj smo zapisali, koliko in kakšne zločine je Perne napravil med vojno na Gorenjskem kot vedilni funkcionar gorenjskega domobranstva. Prav tako smo napisali, da naši ljudje niso pozabili grozot, trpljenja in žalosti, ki jih je ta zločinec povzročil.

Sredi februarja leta je na občino v Gorici prispelo neko pismo iz Avstrije. Ko so ga odprli, so videli, da ga pošiljal žena obsojenega Perneta. Tako je pravil v pismu: Imam prošnjo, ki mi jo lahko uslušite, če boste hoteli. Za uslugo pošljem vsakemu odborniku lepo kratečo.

Na poslovstvu moža v Povijah stanuje družina z več otroki, ki drži z oblastjo in zato v hiši ni miru. To sem ponovno zvedela od nekega človeka. Le-

po prosim, preselite te ljudi res ne bodo premamil, da drugam, da bo v hiši zopet mir! bi pozabil na usluge njenega moža prebivalcem vasi pod Storžičem tedaj, ko je naše ljudstvo krvavelo za svojo svobodo, njen mož pa si je v tej krvi umival roke! Lahko ji povemo, da bo njen mož toliko časa čistil kri s svojih rok, dokler z njih ne bo izginula prav najmanjša sled.

Posetivo vojnega zločinca in izdajalca Perneta na Povijah št. 1, je bilo po vojni, po zakonu o prehodu premoženja sovražnega države v last spoštevane ljudskega premoženja, zaplenjeno. Ga Perne pravi, da te zaplenbe ne vzame na znanje in da je polovica posestva njena. Nihče ji ne brani, da te zaplenbe ne vzame na znanje, vendar naša oblast ne bo, niti nima namena, da bi njen menjenje vzel na znanje. Posetivo je bilo po zakonu zaplenjeno in začelo našo ljudsko oblast prav nič ne prizadene, če ji je mož prepisal polovico zaplenjenega in premoženja.

Sin potrebuje očeta in rednika. Da, vsak otrok ga potrebuje! Toda obsojeni Perne se ni nikdar spraševal, kaj bo z otroki pobitih partizan, kdo jim bo nadomeščal očeta, zlasti pa še rednika, ker so po navadi domobranci premoženje teh ljudi požgali. Sovražje je bilo v Perne močnejše, kot pa humanost do otrok. Razen tega se dobro spominjam, da so prijeti obojenega zločinca kaj radi povedali, da ima Perne na Koroškem, v St. Vidu na Glini, lepo premoženje. Torej je skrb ge. Perneova bi lahko vedela, da naši ljudski odborniki niso pričadene, če ji je mož prepisal polovico zaplenjenega in premoženja.

Sin potrebuje očeta in rednika. Da, vsak otrok ga potrebuje! Toda obsojeni Perne se ni nikdar spraševal, kaj bo z otroki pobitih partizan, kdo jim bo nadomeščal očeta, zlasti pa še rednika, ker so po navadi domobranci premoženje teh ljudi požgali. Sovražje je bilo v Perne močnejše, kot pa humanost do otrok. Razen tega se dobro spominjam, da so prijeti obojenega zločinca kaj radi povedali, da ima Perne na Koroškem, v St. Vidu na Glini, lepo premoženje. Torej je skrb ge. Perneova bi lahko vedela, da naši ljudski odborniki niso pričadene, če ji je mož prepisal polovico zaplenjenega in premoženja.

Sin potrebuje očeta in rednika. Da, vsak otrok ga potrebuje! Toda obsojeni Perne se ni nikdar spraševal, kaj bo z otroki pobitih partizan, kdo jim bo nadomeščal očeta, zlasti pa še rednika, ker so po navadi domobranci premoženje teh ljudi požgali. Sovražje je bilo v Perne močnejše, kot pa humanost do otrok. Razen tega se dobro spominjam, da so prijeti obojenega zločinca kaj radi povedali, da ima Perne na Koroškem, v St. Vidu na Glini, lepo premoženje. Torej je skrb ge. Perneova bi lahko vedela, da naši ljudski odborniki niso pričadene, če ji je mož prepisal polovico zaplenjenega in premoženja.

Sin potrebuje očeta in rednika. Da, vsak otrok ga potrebuje! Toda obsojeni Perne se ni nikdar spraševal, kaj bo z otroki pobitih partizan, kdo jim bo nadomeščal očeta, zlasti pa še rednika, ker so po navadi domobranci premoženje teh ljudi požgali. Sovražje je bilo v Perne močnejše, kot pa humanost do otrok. Razen tega se dobro spominjam, da so prijeti obojenega zločinca kaj radi povedali, da ima Perne na Koroškem, v St. Vidu na Glini, lepo premoženje. Torej je skrb ge. Perneova bi lahko vedela, da naši ljudski odborniki niso pričadene, če ji je mož prepisal polovico zaplenjenega in premoženja.

Sin potrebuje očeta in rednika. Da, vsak otrok ga potrebuje! Toda obsojeni Perne se ni nikdar spraševal, kaj bo z otroki pobitih partizan, kdo jim bo nadomeščal očeta, zlasti pa še rednika, ker so po navadi domobranci premoženje teh ljudi požgali. Sovražje je bilo v Perne močnejše, kot pa humanost do otrok. Razen tega se dobro spominjam, da so prijeti obojenega zločinca kaj radi povedali, da ima Perne na Koroškem, v St. Vidu na Glini, lepo premoženje. Torej je skrb ge. Perneova bi lahko vedela, da naši ljudski odborniki niso pričadene, če ji je mož prepisal polovico zaplenjenega in premoženja.

Sin potrebuje očeta in rednika. Da, vsak otrok ga potrebuje! Toda obsojeni Perne se ni nikdar spraševal, kaj bo z otroki pobitih partizan, kdo jim bo nadomeščal očeta, zlasti pa še rednika, ker so po navadi domobranci premoženje teh ljudi požgali. Sovražje je bilo v Perne močnejše, kot pa humanost do otrok. Razen tega se dobro spominjam, da so prijeti obojenega zločinca kaj radi povedali, da ima Perne na Koroškem, v St. Vidu na Glini, lepo premoženje. Torej je skrb ge. Perneova bi lahko vedela, da naši ljudski odborniki niso pričadene, če ji je mož prepisal polovico zaplenjenega in premoženja.

Sin potrebuje očeta in rednika. Da, vsak otrok ga potrebuje! Toda obsojeni Perne se ni nikdar spraševal, kaj bo z otroki pobitih partizan, kdo jim bo nadomeščal očeta, zlasti pa še rednika, ker so po navadi domobranci premoženje teh ljudi požgali. Sovražje je bilo v Perne močnejše, kot pa humanost do otrok. Razen tega se dobro spominjam, da so prijeti obojenega zločinca kaj radi povedali, da ima Perne na Koroškem, v St. Vidu na Glini, lepo premoženje. Torej je skrb ge. Perneova bi lahko vedela, da naši ljudski odborniki niso pričadene, če ji je mož prepisal polovico zaplenjenega in premoženja.

Sin potrebuje očeta in rednika. Da, vsak otrok ga potrebuje! Toda obsojeni Perne se ni nikdar spraševal, kaj bo z otroki pobitih partizan, kdo jim bo nadomeščal očeta, zlasti pa še rednika, ker so po navadi domobranci premoženje teh ljudi požgali. Sovražje je bilo v Perne močnejše, kot pa humanost do otrok. Razen tega se dobro spominjam, da so prijeti obojenega zločinca kaj radi povedali, da ima Perne na Koroškem, v St. Vidu na Glini, lepo premoženje. Torej je skrb ge. Perneova bi lahko vedela, da naši ljudski odborniki niso pričadene, če ji je mož prepisal polovico zaplenjenega in premoženja.

Sin potrebuje očeta in rednika. Da, vsak otrok ga potrebuje! Toda obsojeni Perne se ni nikdar spraševal, kaj bo z otroki pobitih partizan, kdo jim bo nadomeščal očeta, zlasti pa še rednika, ker so po navadi domobranci premoženje teh ljudi požgali. Sovražje je bilo v Perne močnejše, kot pa humanost do otrok. Razen tega se dobro spominjam, da so prijeti obojenega zločinca kaj radi povedali, da ima Perne na Koroškem, v St. Vidu na Glini, lepo premoženje. Torej je skrb ge. Perneova bi lahko vedela, da naši ljudski odborniki niso pričadene, če ji je mož prepisal polovico zaplenjenega in premoženja.

Sin potrebuje očeta in rednika. Da, vsak otrok ga potrebuje! Toda obsojeni Perne se ni nikdar spraševal, kaj bo z otroki pobitih partizan, kdo jim bo nadomeščal očeta, zlasti pa še rednika, ker so po navadi domobranci premoženje teh ljudi požgali. Sovražje je bilo v Perne močnejše, kot pa humanost do otrok. Razen tega se dobro spominjam, da so prijeti obojenega zločinca kaj radi povedali, da ima Perne na Koroškem, v St. Vidu na Glini, lepo premoženje. Torej je skrb ge. Perneova bi lahko vedela, da naši ljudski odborniki niso pričadene, če ji je mož prepisal polovico zaplenjenega in premoženja.

Sin potrebuje očeta in rednika. Da, vsak otrok ga potrebuje! Toda obsojeni Perne se ni nikdar spraševal, kaj bo z otroki pobitih partizan, kdo jim bo nadomeščal očeta, zlasti pa še rednika, ker so po navadi domobranci premoženje teh ljudi požgali. Sovražje je bilo v Perne močnejše, kot pa humanost do otrok. Razen tega se dobro spominjam, da so prijeti obojenega zločinca kaj radi povedali, da ima Perne na Koroškem, v St. Vidu na Glini, lepo premoženje. Torej je skrb ge. Perneova bi lahko vedela, da naši ljudski odborniki niso pričadene, če ji je mož prepisal polovico zaplenjenega in premoženja.

Sin potrebuje očeta in rednika. Da, vsak otrok ga potrebuje! Toda obsojeni Perne se ni nikdar spraševal, kaj bo z otroki pobitih partizan, kdo jim bo nadomeščal očeta, zlasti pa še rednika, ker so po navadi domobranci premoženje teh ljudi požgali. Sovražje je bilo v Perne močnejše, kot pa humanost do otrok. Razen tega se dobro spominjam, da so prijeti obojenega zločinca kaj radi povedali, da ima Perne na Koroškem, v St. Vidu na Glini, lepo premoženje. Torej je skrb ge. Perneova bi lahko vedela, da naši ljudski odborniki niso pričadene, če ji je mož prepisal polovico zaplenjenega in premoženja.

Sin potrebuje očeta in rednika. Da, vsak otrok ga potrebuje! Toda obsojeni Perne se ni nikdar spraševal, kaj bo z otroki pobitih partizan, kdo jim bo nadomeščal očeta, zlasti pa še rednika, ker so po navadi domobranci premoženje teh ljudi požgali. Sovražje je bilo v Perne močnejše, kot pa humanost do otrok. Razen tega se dobro spominjam, da so prijeti obojenega zločinca kaj radi povedali, da ima Perne na Koroškem, v St. Vidu na Glini, lepo premoženje. Torej je skrb ge. Perneova bi lahko vedela, da naši ljudski odborniki niso pričadene, če ji je mož prepisal polovico zaplenjenega in premoženja.

Sin potrebuje očeta in rednika. Da, vsak otrok ga potrebuje! Toda obsojeni Perne se ni nikdar spraševal, kaj bo z otroki pobitih partizan, kdo jim bo nadomeščal očeta, zlasti pa še rednika, ker so po navadi domobranci premoženje teh ljudi požgali. Sovražje je bilo v Perne močnejše, kot pa humanost do otrok. Razen tega se dobro spominjam, da so prijeti obojenega zločinca kaj radi povedali, da ima Perne na Koroškem, v St. Vidu na Glini, lepo premoženje. Torej je skrb ge. Perneova bi lahko vedela, da naši ljudski odborniki niso pričadene, če ji je mož prepisal polovico zaplenjenega in premoženja.

Sin potrebuje očeta in rednika. Da, vsak otrok ga potrebuje! Toda obsojeni Perne se ni nikdar spraševal, kaj bo z otroki pobitih partizan, kdo jim bo nadomeščal očeta, zlasti pa še rednika, ker so po navadi domobranci premoženje teh ljudi požgali. Sovražje je bilo v Perne močnejše, kot pa humanost do otrok. Razen tega se dobro spominjam, da so prijeti obojenega zločinca kaj radi povedali, da ima Perne na Koroškem, v St. Vidu na Glini, lepo premoženje. Torej je skrb ge. Perneova bi lahko vedela, da naši ljudski odborniki niso pričadene, če ji je mož prepisal polovico zaplenjenega in premoženja.

Sin potrebuje očeta in rednika. Da, vsak otrok ga potrebuje! Toda obsojeni Perne se ni nikdar spraševal, kaj bo z otroki pobitih partizan, kdo jim bo nadomeščal očeta, zlasti pa še rednika, ker so po navadi domobranci premoženje teh ljudi požgali. Sovražje je bilo v Perne močnejše, kot pa humanost do otrok. Razen tega se dobro spominjam, da so prijeti obojenega zločinca kaj radi povedali, da ima Perne na Koroškem, v St. Vidu na Glini, lepo premoženje. Torej je skrb ge. Perneova bi lahko vedela, da naši ljudski odborniki niso pričadene, če ji je mož prepisal polovico zaplenjenega in premoženja.

Sin potrebuje očeta in rednika. Da, vsak otrok ga potrebuje! Toda obsojeni Perne se ni nikdar spraševal, kaj bo z otroki pobitih partizan, kdo jim bo nadomeščal očeta, zlasti pa še rednika, ker so po navadi domobranci premoženje teh ljudi požgali. Sovražje je bilo v Perne močnejše, kot pa humanost do otrok. Razen tega se dobro spominjam, da so prijeti obojenega zločinca kaj radi povedali, da ima Perne na Koroškem, v St. Vidu na Glini, lepo premoženje. Torej je skrb ge. Perneova bi lahko vedela, da naši ljudski odborniki niso pričadene, če ji je mož prepisal polovico zaplenjenega in premoženja.

Sin potrebuje očeta in rednika. Da, vsak otrok ga potrebuje! Toda obsojeni Perne se ni nikdar spraševal, kaj bo z otroki pobitih partizan, kdo jim bo nadomeščal očeta, zlasti pa še rednika, ker so po navadi domobranci premoženje teh ljudi požgali. Sovražje je bilo v Perne močnejše, kot pa humanost do otrok. Razen tega se dobro spominjam, da so prijeti obojenega zločinca kaj radi povedali, da ima Perne na Koroškem, v St. Vidu na Glini, lepo premoženje. Torej je skrb ge. Perneova bi lahko vedela, da naši ljudski odborniki niso pričadene, če ji je mož prepisal polovico zaplenjenega in premoženja.

Sin potrebuje očeta in rednika. Da, vsak otrok ga potrebuje! Toda obsojeni Perne se ni nikdar spraševal, kaj bo z otroki pobitih partizan, kdo jim bo nadomeščal očeta, zlasti pa še rednika, ker so po navadi domobranci premoženje teh ljudi požgali. Sovražje je bilo v Perne močnejše, kot pa humanost do otrok. Razen tega se dobro spominjam, da so prijeti obojenega zločinca kaj radi povedali, da ima Perne na Koroškem, v St. Vidu na Glini, lepo premoženje. Torej je skrb ge. Perneova bi lahko vedela, da naši ljudski odborniki niso pričadene, če ji je mož prepisal polovico zaplenjenega in premoženja.

Sin potrebuje očeta in rednika. Da, vsak otrok ga potrebuje! Toda obsojeni Perne se ni nikdar spraševal, kaj bo z otroki pobitih partizan, kdo jim bo nadomeščal očeta, zlasti pa še rednika, ker so po navadi domobranci premoženje teh ljudi požgali. Sovražje je bilo v Perne močnejše, kot pa humanost do otrok. Razen tega se dobro spominjam, da so prijeti obojenega zločinca kaj radi povedali, da ima Perne na Koroškem, v St. Vidu na Glini, lepo premoženje. Torej je skrb ge. Perneova bi lahko vedela, da naši ljudski odborniki niso pričadene, če ji je mož prepisal polovico zaplenjenega in premoženja.

Sin pot

Od petka do petka

Dve pomembni posvetovanji

tistvu. 25. februarja je bil v Ljubljani občni zbor Zbornice za kmetijstvo in gozdarstvo, 27. februarja pa se je začelo v Celju dvodnevno posvetovanje.

O čem so razpraljali in kaj so sklenili na teh sestankih? Obema zborovanjima je bila skupna skrb za pomenitev kmetijskih pridelkov, torej za dvig živiljenjskega standarda delovnih ljudi. To bo najlaže dosegljivo, če se bomo končno vendarle znebili prekupčevalcev. O njih smo govorili že zadnjič in ugotovili, da samo draže proizvode, da od njih proizvajalec nima nobene koristi, potrošnik pa samo škodo. Danes naj to trditve podpremo z nekaterimi podatki: pri fiziolu naraste cena od proizvajalca do potrošnika za približno 30 do 40 dinarjev, pri krompirju pa od 10 do 12 din! Zato je zelo pomemben sklep, ki so ga sprejeli zadružni delavci v Celju, da naj odslej odkupujejo poljske pridelke le z druga. Ce bo odkup dobro organiziran, se bodo lahko občutno zmanjšale prodajne cene, na da bi se znižale odkupne.

V Ljubljani so nadalje govorili tudi o smotrenem gnojenju z umetnimi gnojili. Pri tem so ugotovili nekaj pomanjkljivosti. Da se temuognemo, morda ne bo odveč, če obvestimo bralce, posebno kmetovalce, na knjigo »Kako naj gnojim«, ki sta jo spisala ing. Repanšek in ing. Perovšek in ki bo izšla te dni v založbi poljedelskega odseka OZZ Kranj, tiskala pa jo je naša tiskarna.

Na pošetovanju v Celju pa so ugotovili tudi nekaj uspehov zdravništva v vsej državi. Pohvalili so n. pr. zadružnike v Slovenski, ki so vzorno organizirali živinorejsko službo. 70% plenenskih bikov je v Sloveniji last zadruž. v redovnik pa je vpisane preko 15.000 goveje živine.

Ta teden se je izvedelo tudi, da bo zasedanje obeh zborov Zvezne ljudske skupščine 7. marca. Na dnevnem redu zasedanja je ekspose predsednika republike o notranji in zunanjosti Jugoslavije, nadalje poročilo Zveznega izvršnega sveta o delu v letu 1954 (to poročilo je bilo ta teden že dostavljeno skupščini) in razprava o dveh zakonskih osnutkih in sicer o osnutku zakona o založniških podjetjih in ustanovah in o osnutku zakona o upravljanju šol.

Eden važnih dogodkov je bilo tudi posvetovanje geodetov iz vse države v Novem Sadu. Posvetovali so se o dokončni uredbi katastra po komunah. To je važno zlasti za pravilno obdavčitev po katastru. Doslej smo v našem davčnem sistemu stcer že napravili korak naprej, ni pa še popolnoma izdelan, zato bo treba dopolniti katastre z ozirom na spremembe kultur in novo razvrstitev bonitetnih razredov zemljišč. —sb

Zasedanje Zvezne skupščine

DRUŽINSKI POMENKI

Žene o stanovanjih

Naše žene, predvsem gospodinje, ki stanujejo v večjih stanovanjskih zgradbah, se često pritožujejo, da se arhitekti v svojih načrtih vse premalo ozirajo na potrebe sodobnega gospodinjstva.

Take kritike so potrebne in se upravljeno pojavljajo. Žal, največkrat brezuspešno, ker obromojo le nekaj sosednih stanovanjk, ne utro pa si poti na zvore volivcev, ki so najpri-

Samoz ženami se je treba posmeti, pa jim bodo takoj nastele svoje želje. Ena od teh je, da bi se za sušenje perila, mette, posode za odpadke in podobne vsakdanje »okraske« naših balkonov v novih stavbah našel tudi kak primernejši prostor.

Povezan naj bi bil po možnosti s kuhinjo. Stena iz rešetki ali v kaki drugi obliki, ki omogoča dostop zraku, bi krasila fasado, obenem pa zakrivala sušenje se perilo in različen gospodinjski pribor. Istri prostorček bi nam lahko služil za zračenje posteljnine, čiščenje oblike in obutve, skratka za vsa dela, ki jih in higieničnih razlogov ne moremo opravljati v stanovanjskem prostoru, kar tudi ne na balkonih, kjer je mesto za cvetje in počitek.

V majhnem stanovanju ima silno važno vlogo tudi kuhinja in njeni pomožni prostori. Za naš čas in naše razmere premajhen prostor začne ne ustreza, ker se v njej ne zadržuje samo gospodin, ampak tudi drugi članji družine, predvsem otroci, ki jih mora žena med kuhinjskim delom nadzorovati.

Stevilne gospodinje tudi pritomljajo, da zelo majhne sobe, ki so značilne za nova stanovanja prvih povojnih let, ne nudijo možnosti za udobno življenje. Družine z dvema ali več otroki nujno rabijo vsaj eno večjo sobo, v kateri prebijejo večino dnevnega časa.

To je samo nekaj misli in želja, ki naj bi jih arhitekti upoštevali pri načrtih za nove stanovanjske bloke. Graditi moramo namreč stanovanja, kjer bodo vsi prostori udobni in hkrati izkoristeni do najvišjih možnosti.

Hitro in brez truda

Za vsako gospodinjo je nedvomno najtežja skrb pranje perila. Pri tem seveda ne mislimo malih kosov iz barvanih tkanin, temveč vse posteljne perilo, namizne perte, bele stenske pregrinjala, razne zavesipd.

Za pranje teh predmetov je treba precej truda, pa še včasih zgodi, da nimamo začelenega uspeha. V naslednjih vrsticah lahko preberete dobro preizkušen recept, po katerem boste vaše belo perilo z manj-

šim naporom oprale lepše, kot doslej.

En dan pred pranjem perilo okoli poldneva namočimo v mlačni vodi, ki smo ji dodale malo sode. Zvečer vse komade preganjamo v mučen, je razmisljaj. Če stori tako, kot se spodobi za komunista, se bo zameril ženi, gospodu kaplanu in še mnogim v Cincarjih. Ce bo pa napravil nasprotno, se bo zameril tistim, ki jih pamet še niz začela zapuščati. Spomnil se je tudi na vse »matere boječe, ki so jih bili polni kot njegova doma. Toda zaradi teh se je že nekako utolažil, saj je bilo tudi pri ostalih komunistih v Cincarjih enako in celo pri nekaterih v dolini.

vil cvetlice. Seveda mu tega niso verjeli! Pri Jurijevcu doma pa je bil prav »sodni dan«. Med ženo in možem je divjala strašna bitka. Žena je strastno napadala in iz njenih ust nih velč slišati lepe besede.

Jurijevci, mož, ki se je vsa leta med vojno boril za partizane in komunizem, ki je bil namahlo ožamemo. Nato pogremo kakih 50 litrov vode in ko je ta mlačna, denemo vanjo 10 kg naribane mla, pest Radiona ali Ženske hvalje, dva do tri dkg sode, 1 žlico salmičjaka in 2 žlico terpentina. To v vodi dobro premešamo in z mlačno raztopino polijemo perilo, ki ga pustimo v njej čez noč. Zjutraj isto vodo ponovno pogremo, namilimo in zmenimo zelo umazana mesta, narker perilo samo še splaknemo.

Drobni nasveti in recepti

BREZMESNE JEDI

Krompirjeve krokete lahko postrežemo k vsaki zelenjavni prikuhi in z njimi nadomestimo meso. Pripravimo jih iz kuhanega ali pa tudi iz surovega krompirja.

Kuhan krompir olupimo in ga naribamo, zatem pa zmešamo z enim jajcem, drobno sesekljanim peteršiljem, poprom, česnom in drobno rezano ter na masti preprázeno čebulo. Z veliko žlico nato zajemamo krokete in jih polagamo v vročo mast. Pečene serviramo k omaki ali solati.

Na enak način pripravimo krokete iz surovega krompirja, ki ga prav tako naribamo, le da izlazemo še vodo iz njega.

Zelenjavne krokete pripravljamo samo iz kuhané povrtnine, ki jo izbiramo po želji (zelje, ohrov, špinaca, por). Zelenjavno zmešemo ali zrežemo nekoliko bolj na debelo ter jo začnimo tako kot krompir. Dodamo lahko tudi drobno zrezane prekajene slanine ali mesa.

OCVRTI SIROVI CMOKI

Po k dobro odtečenega prelačenega sira, 40 dkg moke, 3 rumenjake in malo soli dobro premesamo (moko presejemo prej s kavno žlico sode bikarbene). Ce želimo, lahko pridešemo drobno zrezano limonino lupino. Ko je testo dve in pol ur počivalo, napravimo cmoke in jih na masti ovremo.

Zgodba iz zakotne gorenjske vasi

ČASI SE SPREMINJAJO

Snov za zgodbo, ki jo vam bom povedal, sem našel v neki hribovski vasiči nekje na Gorenjskem in da se bomo razumeli, imenujmo to vas Cincarje.

temi nekaj vzroka, da so se Cincarji počutili naenkrat tako osamijene in zapuščene.

Ko je tako razmisljal, so mu da bodo tudi ostali komunisti klonili in pustili svojim ženam in vernim sosedom, da bodo spravili njih otroke k birni, je obupal.

Jurijevčev zadnji »odločni in moški« korak je bil, da je na birmi odšel od doma, kajti potem se je lahko opraviceval in pojasnil, da ni vedel, kaj je storila žena. Dejal je tudi

da je služba v tovarni, napred lahko, da ni vedel, kakšne po-

vanje, boljša plača in čutil je, jedine so bile po končani birni, da bo s svojim napačnim početjem izgubil ves kredit, ki si ga je pridobil v dobi okupacije.

Priznati je moral, da je mevž in revez, kar pa je seveda še bolj uničilo njegov odporn in podredil se je končno volj žene in borcu za »sveto cerkev«. Zgodilo se je to, kar na zunaji hotel...

Nekega dne se je v odprtini novega Jurijevčevega poslopja znašla »Marija z Brezja«.

Najvernejši so se muzali in zmagovali ugovaljili: »Enega komunista smo že ukrotili. Počasi bomo še ostale!«

Se ena preizkušnja je prišla nad Jurijevcem, pa tudi nad ostale komuniste v Cincarjih. Ko se je bližal čas birmi se je izkazalo, da imajo skoraj sami komunisti otroci, ki bi prišli v poštev za to ceremonijo. Jurijevčev se ni več znašel. Pri prijateljih je iskal še zadnje pomoči. Ko pa je ugotovil,

Vzgojni pomenki

Odstopi sedež trudnemu delavcu

Bilo je na pustni torek, na že pred nami in čuvalli so predstavniki parada maškar, hrvaščanske »republike« in divjega napljanja bogu Pustu. Z vlastom sem se peljal v Ljubljano.

Veseli mladi ljudje so zasedli sedež poleg mene. Solske torbe so jih izdajale, da so dijaki in dijakinja jeseniške gimnazije.

Nihovo razpoloženje je govorilo, da jih šola ni preveč utrudila. Veselje imam rad. Mnogokrat mi celo veselje in smeh drugih prežene lastne skrbi.

Tudi mi smo bili včasih tak, da smo se še vozili v Kranj v šoli. Takrat namreč ni bilo gimnazije na Jesenicah in sinovi delavcev smo se morali voziti (otroci premožnejših so seveda stanovali v Kranju). Danes je drugačje. Tudi na Jesenicah imamo popolno gimnazijo, ki je plod naše revolucije.

Vagon se je vedno bolj polnil. Na Javorniku so vstopili delavci. Po obrazih sem tako spoznal, da delavci govorijo. To, da smo odstopili delavcem sedeže, ni bilo zasluga šole, ampak je bilo naše spoštovanje do utrujenega človeka, ki je garal vso noč ob pečeh, lovil 8 ur s kleščami razbeljeno pločevino all koval železo, tisto, kar je v nas vzbujalo zavestno ustrežljivost. In zato, ker smo čutili po delavsko, ker smo imeli delavce takrat za borce, za junake, ki bo preustvarili svet, da bo boljši. V šoli, ne, v šoli nas tegi niso učili.

Ko se delavci o tem razgovarjali, sem mislil, da se bo mladina zavedila njihovih besed in utrujenih odstopil sedeže. Saj so delavci govorili glasno, ta nikoli govorilo. To, da smo odstopili delavcem sedeže, ni bilo zasluga šole, ampak je bilo naše spoštovanje do utrujenega človeka, ki je garal vso noč ob pečeh, lovil 8 ur s kleščami razbeljeno pločevino all koval železo, tisto, kar je v nas vzbujalo zavestno ustrežljivost. In zato, ker smo čutili po delavsko, ker smo imeli delavce takrat za borce, za junake, ki bo preustvarili svet, da bo boljši. V šoli, ne, v šoli nas tegi niso učili.

Delavci niso več govorili. Staši so v gneti. Soparica neprezračenega vagona jim je na čela pritisnila znojne kapljice.

Dijaki in dijakinja pa so brezbrinjno sedeli in tega sploh niso opazili. In zato sem sklenil, da opisem ta dogodek.

Morda te besede ne bodo padle v prazno? Morda bodo kaže o tem spregovorili tudi profesorji pri urki moralne vzgoje?

Saj so te ure včasih tako prane in nekateri profesorji ne vedo, kaj bi dijakom povedali. Mislim, da bi bilo tudi dobre če bi profesorji kdaj svoje dijake pelljali skozi vroč in težke obrate jeseniške železarne na javniških valjarn.

To sem moral napisati zato, da bi besede onega delavca izvenele v dušljivi soparici řezenškega voza, ampak da bi delavec. »Solarji so bili v vlaku mladine. —a

Moda

Zima nas kar noč zapustiti in naše nove kostime še vedno krasijo topli ovratniki iz kekuhotvine.

GLAS GORENJSKE

Izdaja:
Casopisno, založniško in tiskarsko podjetje
»GORENJSKI TISK«
Kranj, Koroška cesta 6.

Direktor
in odg. urednik:
Slavko Beznik.

Urejuje:
uredniški odbor.

Tel. uredništva: št. 475, uprave št. 100 / Tek. rač. pri NB Kranj - okolina št. 624-T-127 / Izjava vsako soboto.

Letna naročnina 400 dinarjev polletna . . . 200 dinarjev četrteletna . . . 100 dinarjev Posamezna štev. stane 10 din

D. Dobričanin:

Skupno stanovanje

Letošnja gledališka sezona v Kamniku beleži že precej gostovanj. Pred nedavnina pa so se predstavili še igralci SKUD "Tine Rožanc" iz Ljubljane z veseljigro srbskega avtorja Dragutina Dobričanina "Skupno stanovanje". Ta komedija, ki jo je prevedel in zrežiral tov. Janez Albert, je doživela tokrat svoj slovenski krst.

Kakor "Zlati oktober" Miha Miheičeve, tako je tudi "Skupno stanovanje" zgoden načega časa, ki zaradi zanimivo posadne sodobne tematike zelo privtegne občinstvo.

Kratka vsebina: Miša, absolvent medicine, se vseli z dovojenjem stanovanjskega urada v nedograjeno stanovanje, kjer zadovoljstvo na višku, pa stopi

GLEDALI SMO KRIMINALKO IN BURKO

Na Primskovem „Vrtna ulica št. 13“ v Kranju pa „Kam iz zadreg“

Kaže, da je letošnja izredna »Polom« in novi burki v Svetovne dramski družine dikalnem domu: nekaj rutiniščev. Stražišče spodbudila ranih amaterjev kot ogrodje tudi njeni sosedji v Kranju in med mladimi igralci, ki so se povečali kar dobro znašli. Lado Stiglic je drama pripravil skrbno, odrške premike izvajal stev. 13., danes pa že vabijo na sploh vnesel, predvsem v zunanjih režiji, precej elementov poklicnega gledališča, ki jih bodo mogli amaterji s pridom uporabljati pri svojem nadaljnem delu.

Uprizoritev burke je dokaj zanesljiv prijem za pritegnitev tistega dela občinstva, ki do sedaj še ni zašlo v gledališke dvorane, hkrati pa zaradi svoje majhne zahtevnosti primerena šola za igralce, ki se na odru še niso učenili ogreti. Pisatelj burke »Kam iz zadreg« je po rodnu Švica. Duhovno pa je zasidran v avstrijskem alpskem svetu, iz katerega je napisanih mnogo burk po vzorcih Nestroyjeve komediografije, le po večini manj duhovitih. Skoda, da »Svoboda« Kranj ni ostala raje pri izviru in si izbrala katere Nestroyevih bukastih komedij.

Občinstvo je z zadovoljstvom sprejelo igro, kateri je dal sproščeno — znanosti malo preveč sproščeno podobo Janez Fugina in v kateri so se po leg starih tudi nekateri mlađi igralci simpatično uveljavili.

FRANC BRATKOVIC

Pot Prešernovega gledališča

(Nadaljevanje)

Zadnje čase se tu in tam omema Gledališče za Gorenjsko. Po drugi strani smo videli, da je istočasno radov, okraj priporočal profesionalizacijo Mestnega gledališča na Jeseniceh. Ob razpravi o komunah se je zopet pojavilo mnenje, naj bi se z gospodarskim dvigom komun predvideval tudi visok kulturni dvig, tako da bi se v neki daljni perspektivi pričela ustanavljati poklicna gledališča še v ostalih komunah Gorenjske, poleg Jesenice v Škofji Loki in Tržiču. Po petletnih izkušnjah poklicnega dela bi moglo dati Prešernovo gledališče o tem problemu dovolj važnih podatkov.

Poklicno gledališče je draga ustanova. Vsaka nova uprizoritev stane v Kranju nekaj več kot milijon dinarjev. Drugie se več, kajti kljub splošnemu družnemu mnenju se v Prešernovem gledališču ne zapravila. Ta težavka se v bistvu ne spremeni, nasi bo dramsko delo odigrano dvakrat ali dvajsetkrat. Devet desetin tega zneska nispeva skupnost.

Kulturnih vrednot ne moremo ocenjevati v zvenči valut, ne gospodarski račun pa je nizek, vendar se bo moral še dvigniti. Ce previdem v prihodnjih desetih letih petdeset odstotni porast, sem najbrže optimist. Nikdar ne bodo vse ljudje hodili v gledališče, vse na koncerte, predavanja, plavalne tekme, izlete, plese itd. Tudi pri tem zvišanju obiska bo še zmeraj eno, dobro organizirano gledališče zmoglo ves posel. (Po zapadnih normah je vsega prebivalstva Gorenjske zvezne komun dolj za eno gledališče, pod pogojem, da bi živili v skupaj v enem mestu.)

Za enoto v tem računu ne temeljim predstave. V amaterskem Prešernovem gledališču, ki ni prejma nobenih subvenicij, je bila vsaka igra od-

stavljena z repertoarja, brž ko je padel obisk pod 60%. Pri manjšem obisku je pokazala blagajna izguba. V poklicnem ali subverzioniranem polpopklicnem te skribi ni. Predstave se odigrajo tudi pri sto ali celo petdesetih poslušalcih. Stevilko obiskovalcev je edino merilo. Ce odstojem mladinske predstave, ki so vzporedna dejavnost poklicnega gledališča in gostovanja v sosednjih krajih, znaša v Prešernovem gledališču povprečje na premiero 2570 obiskovalcev. Vzemimo tricetrinski obisk za polno dvorano, pa dobimo za Kranj z bližnjo okolicijo 8 do 9 ponovitev ali dve in četrti dvorane tedensko. Na Jesenicah je obisk (po vpogledu kakor sem ga dobil lansko sezono) nekaj manjši, dvorana večja, zato jih sodim največ na dve dvorani v tednu. V Škofji Loki in Tržiču na več kot povprečno tri ponovitev istega dela ni računati, kar da za oba kraja poldrugo dvorano tedensko. Sešteto vse skupaj odgovarja normalni zmogljivosti enega poklicnega gledališča, ki naj bi bila šest predstav tedensko.

Obisk gledaliških predstav v primerjavi z Zapodom nikakor ni nizek, vendar se bo moral še dvigniti. Ce previdem v prihodnjih desetih letih petdeset odstotni porast, sem najbrže optimist. Nikdar ne bodo vse ljudje hodili v gledališče, vse na koncerte, predavanja, plavalne tekme, izlete, plese itd. Tudi pri tem zvišanju obiska bo še zmeraj eno, dobro organizirano gledališče zmoglo ves posel. (Po zapadnih normah je vsega prebivalstva Gorenjske zvezne komun dolj za eno gledališče, pod pogojem, da bi živili v skupaj v enem mestu.)

Vse velike vrzeli naj izpolni Akademika za igralsko umetnost. Dotok od tam pa je pičel, zdi se kot studenček na peščeni zemlji, ki ga do zadnje kapljice poskrbi najbližja okolica. Vsa pet let še ne bo zadost za naj-

najnejše potrebe. Dodajmo še ali ne biti. Z razpustom gledališča (v LR Srbiji so bili taki primeri) tudi amaterska dejavnost več ne zaživi.

Kaj je izdala „Mladinska knjiga“?

Eva najaktivnejših slovenskih založb je prav gotovo zavodna v posvetilu, napisana v spomin na 415 naših žrtv Slovencev in Hrvatov Čabrandev, ki jih pokriva gonslikance za naše najmlajše knjige za pionirje, mladince in doraslo mladino.

Brez dvoma je Bratkova knjiga Teleskop — namenjena predvsem dorašajočim mladini — ena izmed književnih del, v katerem dobliva literarno podočno veliki čas, ki ga je naša domovina preživila pred 10 leti, in z njim vred velika dejavnost, ki jih je ljudstvo storilo za svojo narodnostno in socialno osvoboditev. Osrednja fabula pripravljana je po beg skupine interniranec iz taborišča, od priprav za ta beg pa do prvega stika z domovino in s partizani.

Risbe v knjigi so delo pokojnega Nikolaja Pernata, ki je bil dolgo časa interniran v Gonarsu — tem skoraj največjem in najstrahotnejšem italijanskem taborišču.

Za najmlajše pionirje pa je izšla pred dnevi pri Mladinski knjigi še brošurica Kdo je napravil Vidku srajčico. Besedni del je znana povest Franca Levstika (1831–1887), spremljena po njemu na številne izvirne litografije Ruže Piščanec.

Filmi, ki jih gledamo

Graf Monte Cristo

Med najpopularnejše »valčke« ni le s težavo sledil in povedal dogodek v celoti. Sicer pa za večino gledalcev verjetno niti ne bo važno, važne so le pustolovščine in doživljaji, in teh je v filmu na pretek.

Kulturne novice

Pred nedavnim so v Loki priredili mladinci Veseli večer. Na pustno nedeljo so z glasbenimi, plesnimi, telovadnimi in šaljivimi točkami zabavili mladino na Trati, 27. II. pa so nastopili tudi v Loki. V reklamnem delu so sodelovala podjetja iz Loke in Trate. Samoiniciativni mladinci čestitali. Morda bi bilo pametno, da bi nastopali v sklopu kakuge društva, saj imamo mnogo organizacij, ki bi tako marljivo mladino kaj rade sprejele.

LJUDSKA UNIVERZA V LOKI je v zadnjem času postala aktivnejša. Menda je organizirala tudi Prešernovo proslavo (iz maloštevilnih letakov to sicer ni bilo razvidno), na kateri so nastopili vsi trije (moški, ženski in mešani) zbori pesvskoga društva »France Prešeren« iz Kranja pod vodstvom Petra Liparja. Dobro naštudirani in občuteno izvajani program, ki je obsegal tudi zahtevnejše skladbe (Očenačna hišica Jerneja) je poslušalstvo iskreno in navdušeno sprejelo.

Zadnji dve predavanji loške Ljudske univerze: dr. Markovič iz Zagreba o mentalni higienci in Borisa Zherla o delavskem razredu in kulturi, sta bili dobro obiskani.

IVERI

TUJI FILMI IZKORIŠČAJO NAŠE NARAVNE LEPOTE

Poročali smo že, da je med beograjskim podjetjem »Avvala film« in italijanskim producentom Dido de Laurentisom podpisani dogovor o skupnem filmanju Tolstojevega romana »Vojna in mir«, v katerem bodo vsi zunanji posnetki posneti v naših — na naravnih lepotah takoj bogatih krajih. Tuji ameriški producent O. Selznick ima namen isti film posneti pri nas.

Pred dnevi pa je izjavil še hollywoodski producent Michael Todd, da je z jugoslovanskim vladom sklenil sporazum o sodelovanju Jugoslovanske vojske pri snemanju njegovega filma »Vojna in mir«. Torej bodo kar trije producenti hkrati snemali pri nas eno in isto delo in izkorističi naše naravne lepoty. Ce bo šlo tako naprej, kmalu ne bo kolikor toliko slikovitega koščka naše zemlje, ki ga ne bi tuji uporabil v svoji filmski industriji.

objave · oglasi

GLEDALIŠCE

Prešernovo gledališče Kranj
Cetrtek, 10. marca ob 16. uri:
Red C in izven — Claude - A.
Puget: »Dnevi naše sreće«.
Sobota, 12. marca ob 20. uri:
Gostovanje v Cerkljah — Sa-
royan, Sartre: »Glejte, Ameri-
ka!« (za mladino neprimerno).
Nedelja, 13. marca ob 16. uri:
Izven in za podeželje — Clau-
de - Andre Puget: »Dnevi naše
sreće«. V vlogi Marianne gostu-
je Iva Zupančičeva, članica MG
Ljubljana.

MALI OGLASI

Poceni prodam kotel za žga-
njekuho, izručač za krompir,
obračalnik, dvovprežne sani
(smuke), gumivoz nosilnosti 3 t,
elektromotor 2,5 KS 900 obra-
tov — Mušič, Podgorje 118,
Kamnik.

Stanovanjne in dobro hrane
blizu železnice dam moškemu
ali zakoncem brez otrok (lah-
ko tudi upokojenec), za pomoč
na kmetiji v prostem času. Po-
nudbe na upravo lista.

Nagrado (10.000 din) dam ti-
stemu, kdor mi preskrbi eno
ali dvosobno stanovanje v okoli-
ci Kranja. Več po dogovoru.
Pomudbe na naslov: Nadišar,
Črče 12, Kranj.

Gumo za gumivoz v dobrem
stanju ugodno prodam. Ogled
pri Jelenu, Kranj.

Preklicujem blok št. 25028,
izdan v Komisjski trgovini v
Kranju 12. I. 1955.

Prodam skoraj novo omaro iz
mehkega lesa, imitacija oreho-
ve korenine — tudi na obroke,
Naslov v upravi lista.

Zamenjam ali prodam mer-
jaščka težkega 60 kg zaradi so-
rovnika, Grašč, Stražin 60.

Preklicujem blok št. 24894 z
dne 28. decembra 1954, izdan v
Komisjski trgovini, Kranj.

Zamenjam opremljeno sobo v
Kranju za prazno ali opremje-
no v Radovljici.

Podpisani Arbež Valentin, ce-
star, Visočje 1, preklicujem vse
kar sem žaljivega govoril o Ju-
stinu Francu iz Palovč. št. 3 in se
mu zahvaljujem, ker je odsto-
pi od tožbe.

V kino dverani »Storžič« v
Kranju sta bili najdeni dve de-
narnici z osebnimi legitimacija-
mi na ime Kamenšek Julij in
Erzar Jože. Dobri se pri hišniku
Sindikalnega doma Kranj.

OBJAVI

Na Osnovni šoli v Kranju bo
vrisovanje otrok, ki so bili ro-
jeni leta 1948 in prijavljanje
otrok, ki so bili rojeni 1. I. 1949
še v nedeljo, 6. marca 1955 od
8. do 17. ure.

Gre za zagotovitev potrebnih
učilnic in za izvršitev sklepov
zadnjih zborov volivcev, zato
prosimo vse, ki doslej tega niso
opravili, da pridejo prav go-
tovo.

Upraviteljstvo

V zadnjem času se opaža, da
posamezni zasebniki, kakor tudi
podjetja in ustanove samovoljno in brez predhodnega do-
voljenja izkorističajo javno do-

Kino

Kino »Storžič«, Kranj: od 4.
do 6. marca danski film »Spet
sva tu« — v glavni vlogi Pat
in Patashon. Predstave ob de-
lavnikih ob 15. in 19. uri, v ne-
deljo ob 10. in 15. uri. Od 4. do
8. marca francoski barvni film
»Alarm na jugu«. Predstavi ob
delavnikih ob 17. in 21. uri, v
nedeljo ob 17. 19. in 21. uri.
Od 7. do 13. marca premiera
franc. barvnega filma — »Grof
Monte Cristo« II. del, v glavnih
vlogih: Jean Marais, Lia Aman-
ta, Jacques Castelot in Polco
Lulli. Predstave dnevno ob 15.,
17. 19. in 21. uri. Prodaja vstop-
nic dnevno od 14. ure dalje.

Kino »Svoboda«, Stražišče: 5.
in 6. marca ob 18. in 20. ur
francoski barvni film »Alarm
na jugu«. 6. marca ob 16. ur
danski film »Spet sva tu«; v
glavni vlogi Pat in Patashon.

„Tiskanina“ tovarna tiskanega blaga v Kranju sprejme
verziranega nabavljača
z odgovarjajočo strokovno izobrazbo in daljšo praksjo v že-
lezniarski stroki. Prednost imajo osebe s poznavanjem
tekstilnih utenili. — Pismene ponudbe pošljite na pod-
jetje do 10. 3. 1955.

Sprejmemo:

3 TRGOVSKIE POMOČNIKE, ŽELEZNINARJE
1 ADMINISTRATIVNO MOC Z DOVRŠENO SRED-
NJO SOLO

Ob zaključku šolskega leta bomo sprejeli

3 VAJENCE — POGOJI: dovršena nepopolna srednja
šola in veselje do tehnične - železnarske stroke.

„MERKUR“
veleželeznina KRAJN

23 prodajaln po vsej državi

RAZGLAS

V zvezi z 2. in 3. členom
uredbe o uporabi zemljišč v
gradbene namene (Uradni list
LRS štev. 44-143/53) ter odloka
LOMO Skofja Loka Uradni list
LRS štev. 13-225/54 stavila
Ljudski odbor mestne občine
Skofja Loka na vpopled

zazidalni načrt

zemljišč, predvidenih za grad-
njo individualnih stanovanjskih
hiš v coni južno od stare ceste
v Zdravstvenega doma v Skofji
Loki in Suhi.

Zazidalni načrt je možno po-
gledati vsak dan

od 1. III. do 31. III. 1955

med 7. in 8. uro

dopoldne v pisarni gradbene in-
špekcie LOMO.

Strokovne pripombe proti o-
snutku načrta se sprejemajo do

15. IV. 1955.

LOMO Skofja Loka

OBVESTILO

Obveščamo vse smučarske
klube na področju okrajev
Kranj in Radovljica, da bomo
pod ugodnimi pogojmi odstopili
del smučk in smučarske opre-
me za člane klubov.

Vsa obvestila dobe interesen-
ti pri V. P. 7414 — Kranj.

Radio Ljubljana

Poročila poslušajte vsak dan
pihala ljubljanske garnizije. Ob
13.00 Ljudsko-prosvetni obzor-
nik, 15.30 Tečaj francoškega je-
zika — 25. lekcija, 16.10 Utrinki
iz literature — Mika Waltari: Egiptan Sinume, 20.15 »Cetrtkov
veter.«

Petak, 11. marca: 11.15 Cicibanom — dober dan! 15.15 Igra
trio Dorka Škobernetra. — 16.10
Utrinki iz literature — Isaak
Samokovlija: Drina, 18.45 15 min-
ut z Avgustom Stankom.

Sobota, 12. marca: 6.35 Pred
mikrofonom so Starje fantje in
Vaški trio, 14.00 Iz Uradnih li-
stov, 15.30 Tečaj esperantskega
jezika — 22. lekcija, 16.10 Utrinki
iz literature: Pesmi Janeza
Menaria, 18.00 Jezikovni pogo-
vori, 20.00 Pisan sobotni večer.

ZA SODELOVANJE S POTROŠNIKI

Ce kje, potem je sodelovanje
proizvajalcu s potrošniki ne le
zaželeno temveč nujno notrebno
ravno v čevljarski industriji. Ceprav se delavci in celotno
tehnično vodstvo podjetja
trudi, da bi izdelalo take čev-
lje, ki bodo potrošniku všeč,
tega brez njega ne morejo sto-
riti. Zato morajo vedeti za po-
trošnikovo želje, njegov okus.
Skratka: vedeti morajo, kako
mu bije »pulse!«

Ravno potreba po sodelovanju
s potrošniki je terjal, da je to-
varna začela že kmalu po svoji

Gibanje prebivalstva

V KRAJNU

Rojstva: Rozalija Vočič, go-
spodinja iz Kranja, rodila de-
klico; Frančiška Dvorsčak, go-
spodinja iz Kranja, rodila deč-
ka; Marija Kavčič, tov. delavka
iz Kranja, rodila deklico; Ma-
rija Bajželj, uslužbenka iz Kra-
nja, rodila dečka.

Poročili so se: Slavko Jurič,
zidar in Antonija Gaser, trg.
pomočnika.

Umrl so: Boja Krajnc, roj.
31. 7. 1954 v Ljubljani, sin tov.
delavca, umrl 26. februar; Helena
Rupe, gospodynja, roj. 22. 8. 1889
v Bresniku, umrla dne 25. fe-
bruarja; Karla Pfaff, upokojen-
ka, roj. 2. 10. 1902 v Smaru —
Sap, umrla dne 19. februarja.

NA JESENICAH

Rojenih je bilo od 14. do 21.
februarja 30 otrok.

Poročili so se: Matija Kovač,
tov. delavec in Jožeta Brence,
gosp. pomočnika; Viktor Kuž-
nik, posestnik in Antonija Nov-
ak, gosp. pomočnika; Frančišek
Klemenčič, natakar in Ana
Slivnik, otroška negovalka; Fr.
Gregorec, tov. delavec in Ana-
stazija Staus, delavka.

Umrl so: Jadranka Koncut,
otrok, stara 1 leta in pol, umrla
na Jesenicah v bolnici; Anto-
niija Zupan, gospodynja, stara
63 let, umrla na Jesenicah v
bolnici; Ana Bernard, gospodynja,
stara 69 let, umrla na Je-
senicah, Jav, pot 3; Magdalena
Kreuzer, gospodynja, stara 73
let, umrla na Jesenicah v bol-
nici; Janez Miklavčič, osebni
upokojenec, star 53 let, umrl na
Jesenicah, Prešernova 13.

Se poihih 6 mesecev bo mo-
ralo miniti, da bo tovarna čev-
ljivje »Planika« slavila dveletni-
co svojega obstoja, kajti dnev-
nik tovarne so začeli pisati šele
avgusta meseca leta 1953.

Skromno so začeli, brez hru-
pa. Težave so bile precejšnje.
V začetku so izdelali le 500 pa-
rov čevljiv dnevno — z razme-
rom majhnim številom vzorcev.
Teh je bilo takrat le 10 do 15.

In kaj lahko povedo o sebi
danes, po enem letu in pol tra-
da in naporov? Puščica na gra-
fikonu, ki označuje porast pro-
izvodnje, kaže že številko 1150!
To se pravi, da tovarna izdelo-
že 1150 parov čevljiv dnevno!

ZAKLJUČEK

S PODROČNIKOM

Ce je, potem je sodelovanje
proizvajalcu s potrošniki ne le
zaželeno temveč nujno notrebno
ravno v čevljarski industriji. Ceprav se delavci in celotno
tehnično vodstvo podjetja
trudi, da bi izdelalo take čev-
lje, ki bodo potrošniku všeč,
tega brez njega ne morejo sto-
riti. Zato morajo vedeti za po-
trošnikovo želje, njegov okus.
Skratka: vedeti morajo, kako
mu bije »pulse!«

Ravnost potreba po sodelovanju
s potrošniki je terjal, da je to-
varna začela že kmalu po svoji

strokovnosti nedvomno med na drobno in naročniški odde-
lek, ki je namenjen predvsem
kupcem na debelo. Tu bo tudi
stalna razstava modelov vseh
čevljiv, ki jih izdeluje tovar-
na. V tem oddelku, si bodo lahko
vsi mimočuti popolnoma

neobvezno ogledali tudi domače
in inozemske čevljarske revije
in časpise; tudi knjiga pripomb
bo v tem oddelku. Vanjo bodo
lahko obiskovalci zapisali svoje

stronice — kjer si bodo obi-
skovalci lahko neobvezno ogle-
dali čevljarske revije in časo-
pise ter stalno razstavo čevljiev

tovarne »Planika«

Recepцијa — kjer si bodo obi-
skovalci lahko neobvezno ogle-
dali čevljarske revije in časo-
pise ter stalno razstavo čevljiev

tovarne »Planika«

mnenje o kakovosti, cenah in
trpežnosti čevljiev »Planika« —
hkrati pa bodo lahko tudi pred-
lagali tovarni proizvodnjo dolo-
čenega modela čevljiv. Ta knjiga
bo nekakšna vez med tovar-
no in potrošniki.

Toda nikar ne mislite, da na-
meravajo opustiti svojo trgovin-
o na Sejnišču. Nikakor! Le-ta
bo sedaj nekajliko razbremenje-
na. Vendar bo tudi ona imela
svoje posebnosti!

Katere?

Vsek čevlj — izdelek, je
podvržen strogemu pregledu po-
sebne tovarni komisije. Kri-
tihenim očem no uide tudi naj-
manjša napaka, ki jo povprečni
potrošnik pravzaprav sploh ne
opazi. Dostil je tudi najmanjši
napaka v vob ūha ali strojnih
igil in čevlj na nobenih več oce-
ne: odlično! Postane tako ime-

je dejal nek kupec iz Belgije,
ki je sklenil pogodbo za doba-
vo večje količine čevljiev.

»Dober glas gre v deveto vas,
slab pa še dije«, pravi star pre-
govor. Za »Planiko« gotovo velja
le prvi del tega pregorava.

Tovarna »Planika« je, če že
ne prva v državi pa vsaj med
prvimi, ki so začele tudi izva-
žati svoje proizvode. To je še
dokaz več, da so njih čevlj
res kakovostni in zato tudi zelo
priljubljeni med kupci.

Lansko leto so začeli izvajati
v Belgijo in Finsko, za letos pa
so dobili še nadaljnja mikavna
naročila.

novani čevlj B-kvalitete, kot
to pravijo strokovnjaki

